

Varstvo habitata plavčka na Ljubljanskem barju

Besedilo: Špela Borko, Aja Zamolo, Damjan Vinko in Anamarija Žagar

Herpetološko društvo – *Societas herpetologica slovenica* je ob finančni podpori Mestne občine Ljubljana že peto leto zapored izvedlo manjši enoletni projekt na temo varstva habitata plavčka (*Rana arvalis*) na Ljubljanskem barju.

V letu 2017 smo moči usmerili v celovit popis stanja populacije plavčka, kar je v večji meri plod lanskoletnega posveta z naslovom Koraki k varstvu in ohranitvi plavčkov na Ljubljanskem barju, na katerem smo skupaj z raznolikimi akterji s področja varstva narave prepoznali potrebo po tovrstnem pristopu. Poznavanje trenutnega stanja populacije in primerjava s stanjem iz leta 2011 bosta služila kot osnova za nadaljnje odločitve o ukrepih za ohranitev plavčka na Ljubljanskem barju.

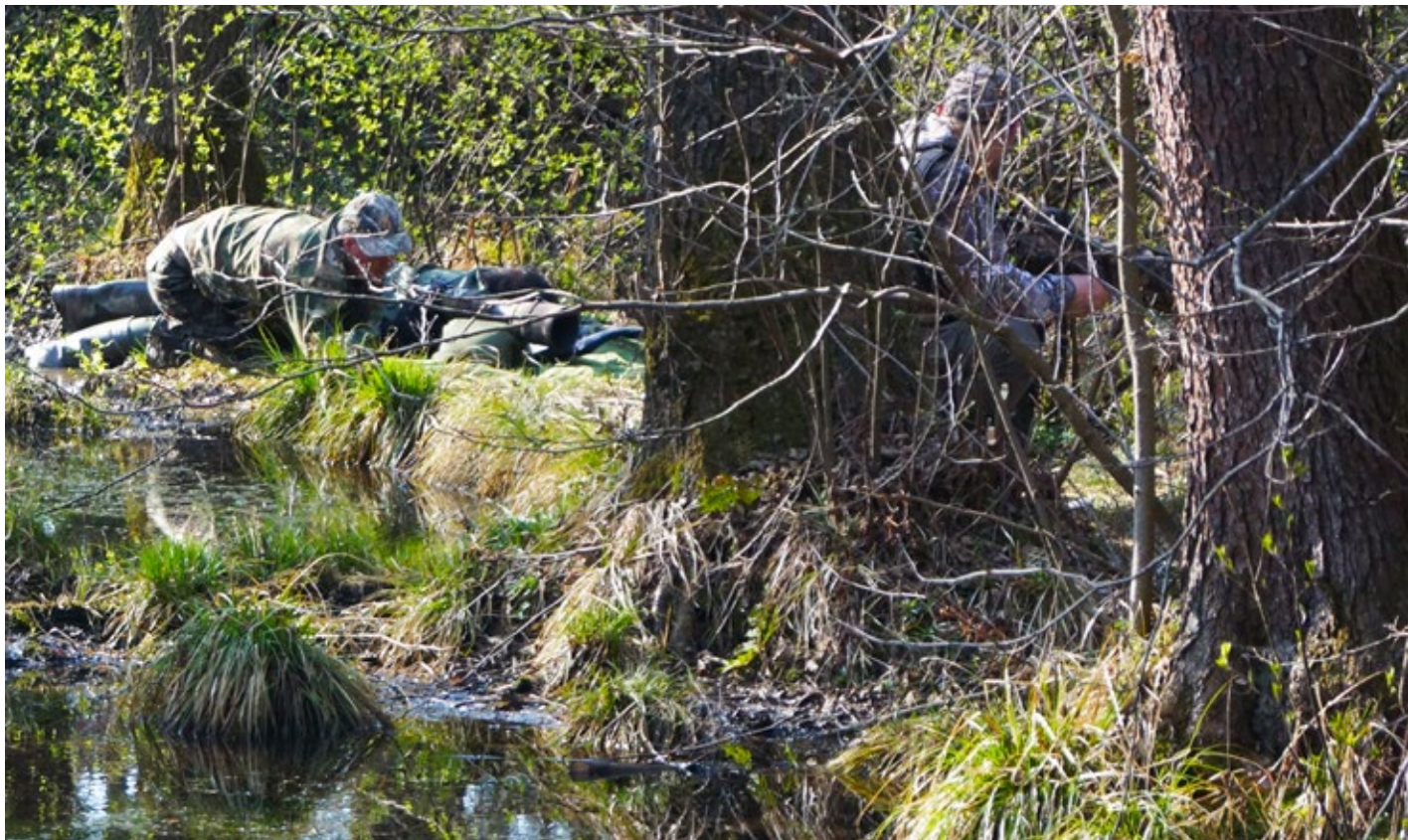
Kot vedno smo veliko energije namenili boju z mlini na veter na standardni »fotografski« lokaciji, kjer smo opazovali primere neodgovornega fotografiranja. Fotografi so s svojo prisotnostjo in premikanjem po mrestiščih opazno negativno

vplivali na vedenje samcev, ki so prenehali z oglašanjem in se skrili pod gladino vode ravno v času modre obarvanosti, ko so v najbolj ranljivem obdobju razmnoževanja. Dvoživke so namreč najbolj ranljive ravno v času parjenja, kar še posebej velja za plavčke. So izredno plašna vrsta in že ob najmanjši motnji, kot je že sama prisotnost radovedneža blizu mrestišča, razmnoževanje prekinajo. Tudi zato je vsakršno vznemirjanje plavčkov kot zavarovane živalske vrste pri nas zakonsko prepovedano. A na žalost se fotografi omenjenih dejstev očitno ne zavedajo. Nanje smo jih na licu mesta opozarjali, vendar v večini primerov s svojim vedenjem niso prenehali. Ker smo na podlagi petletnih opažanj ugotovili, da osveščanje fotografiranih ni dovolj za preprečitev resnih motenj razmnoževanja plavčka, je treba za naslednja leta razmisliti o bolj učinkovitih ukrepih zoper to neodgovorno početje. Ker sta tako plavček kot njegov habitat zavarovana in zaščitena na podlagi več državnih in evropskih predpisov, bi za ohranitev ogroženih habitatov na Ljubljanskem barju več morala storiti tudi

država, na kar smo tudi že opozorili lansko leto ne prej omenjenem posvetu.

V okviru letošnjega projekta smo zasnovali ukrepe za izboljšanje oziroma obnovo habitatov plavčka na lokacijah, kjer so ti v preteklosti že bili prisotni, a jih danes predvidoma zaradi sprememb v habitatu najdemo le redko. Nekatere od ukrepov smo že začeli izvajati. S tem namenom smo v herpetološkem društvu za obdobje desetih let zakupili ustrezno zemljišče. V prihodnjih letih ga bomo trajnostno upravljali v smeri, ki bo omogočila ponovno vzpostavitev ugodnega habitata za plavčka in močvirsko sklednico (*Emys orbicularis*).

Bralce *Trdoživa* pozivamo, da preden v prihodnjem letu zgrabite fotoaparatus in se zapodite za posnetki plavčkov ali pa se jih le odpravite občudovat, razmislite o dolgoročnih posledicah, ki jih ima lahko vaše ravnanje na njihovo stanje. Vsak posameznik šteje, tudi s širjenjem sporočila o tej problematiki. ☘

Stalni obiskovalci fotografske »vroče« točke vsako leto postavljajo dobro fotografijo pred dobrobit vrste. Takšnega za plavčka škodljivega ravnanja na verjetno zanj najpomembnejšem mrestišču na Ljubljanskem barju ni moč spregledati.